

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a V-a

Problema 1. Sebi și Raul au mers împreună la pescuit. Fiecare dintre ei a eliberat doi pești dintre cei pe care i-a prins și i-a păstrat pe restul. Sebi a prins două treimi din numărul total de pești prinși, iar Raul a păstrat un sfert din numărul total de pești păstrați. Câți pești a prins fiecare copil?

Problema 2. Câtul împărțirii numărului 2024 la \overline{ab} este \overline{abb} . Aflați restul acestei împărțiri.

Gazeta Matematică

Problema 3. Pentru fiecare număr natural m notăm suma cifrelor sale cu $s(m)$.

a) Arătați că nu există niciun număr natural n de 3 cifre pentru care $s(n)$ și $s(n+4)$ sunt multipli de 6.

b) Determinați numerele naturale p de 3 cifre pentru care $s(p)$ și $s(p+4)$ sunt multipli de 7.

Problema 4. Se consideră un tabel cu 4 linii și 4 coloane pe care îl completăm cu numerele de la 1 la 13 astfel încât pe prima linie să apară același număr în fiecare pătrățică, iar pe ultimele trei linii celelalte 12 numere.

a) Determinați valorile numărului de pe prima linie astfel încât suma numerelor de pe fiecare linie a tabelului să fie aceeași. Pentru fiecare valoare găsită construiți un tabel corespunzător.

b) Determinați valorile numărului de pe prima linie astfel încât suma numerelor de pe fiecare coloană a tabelului să fie aceeași. Pentru fiecare valoare găsită construiți un tabel corespunzător.

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a VI-a****Problema 1.** Considerăm mulțimile:

$$A = \{n \in \mathbb{N} \mid n \leq 1000 \text{ și } n \text{ dă restul } 2 \text{ la împărțirea cu } 3\},$$

$$B = \{n \in \mathbb{N} \mid n \leq 1000 \text{ și } n \text{ dă restul } 1 \text{ la împărțirea cu } 7\}.$$

- Care este cel mai mic element al mulțimii $A \cap B$?
- Aflați numărul elementelor mulțimii $A \cup B$.

Gazeta Matematică

Problema 2. Determinați numărul natural prim x și numărul natural nenul y având proprietatea $\frac{x}{2y} = \frac{x+1}{x+y+8}$.

Problema 3. Triunghiul ABC este isoscel și are $\angle BAC = 100^\circ$. Cercul de centru C și rază CA taie segmentul BC în D , cercul de centru D și rază DB taie segmentul AB în punctul interior E și cercul de centru D și rază DA taie segmentul AC în punctul interior F .

- Arătați că $CF = DE$.
- Paralela prin punctul F la dreapta AB taie latura BC în M . Arătați că $MD = AE$.

Problema 4. Vom numi *lente* numerele naturale nenule L care au cel puțin patru divizori și, dacă $1 = d_1 < d_2 < \dots < d_p = L$ sunt divizorii lui L , atunci fiecare număr din șirul divizorilor, începând cu al patrulea, este mai mic sau egal decât suma a trei dintre divizorii precedenți.

- Arătați că 72 este un număr lent.
- Demonstrați că produsul oricăror două numere lente este tot un număr lent.

*Timp de lucru 3 ore.**Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.*

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a VII-a**

Problema 1. Determinați numerele reale x pentru care $\{x\} - \{2026 \cdot x\} = x$.
(Notația $\{a\}$ reprezintă partea fracționară a numărului real a .)

Problema 2. a) Arătați că există numere naturale nenule a și b pentru care numărul $\sqrt{a^2 + 2026 \cdot b^2}$ este rațional.

b) Care este cel mai mic număr natural nenul b pentru care există un număr natural a astfel ca $\sqrt{a^2 + 2026 \cdot b^2}$ să fie număr rațional?

Gazeta Matematică

Problema 3. Considerăm triunghiul ABC cu $AB = AC = 2 \cdot BC$. Perpendiculara dusă în punctul C pe dreapta AC intersectează mediatoarea segmentului AB în punctul D . Fie M mijlocul segmentului AD , N mijlocul segmentului AB și P intersecția dreptelor BM și DN .

a) Demonstrați că $PC \perp CB$.

b) Demonstrați că $DC = 2 \cdot PC$.

Problema 4. Considerăm un triunghi dreptunghic isoscel ABC și notăm cu M mijlocul ipotenuzei AC , cu N mijlocul segmentului CM , cu P piciorul perpendicularei din M pe BN , cu E piciorul perpendicularei din A pe BN și cu R piciorul perpendicularei din M pe AE .

Arătați că R este centrul de greutate al triunghiului ABP .

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a VIII-a**

Problema 1. a) Determinați numerele reale x pentru care numerele $x + \sqrt{3}$ și $3x^2 + \sqrt{3}$ sunt raționale.

b) Arătați că nu există niciun număr real y astfel încât numerele $y + \sqrt{3}$ și $3y^2 + y^3 + \sqrt{3}$ să fie raționale.

Problema 2. Arătați că numărul $\sqrt{(xxx - y)^2 + (yyy - x)^2}$ este irațional, oricare ar fi cifrele distincte nenule x și y .

Gazeta Matematică

Problema 3. Fie $ABCA'B'C'$ o prismă triunghiulară regulată, M , N , P mijloacele muchiilor AB , CC' , respectiv $A'C'$ și punctul Q pe muchia BC , astfel încât $AB = 18\text{cm}$, $AA' = 3\sqrt{3}\text{cm}$ și $BQ = 10\text{cm}$.

a) Arătați că $AB \perp (CMC')$.

b) Arătați că dreptele MN și PQ sunt perpendiculare.

Problema 4. Un cub cu latura de lungime $\ell \in \mathbb{R}$, $\ell > 0$, este împărțit în 297 de cuburi, dintre care unul are latura de lungime x , $x \neq 1$, iar restul au latura de lungime 1.

a) Arătați că $\ell \in \mathbb{N}$.

b) Determinați valoarea numărului ℓ .

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a IX-a**

Problema 1. Considerăm numerele reale a, b, c și ecuațiile $x^2 + 4ax + (b + c)^2 = 0$, $x^2 + 4bx + (c + a)^2 = 0$, respectiv $x^2 + 4cx + (a + b)^2 = 0$.

- Arătați că cel puțin una dintre cele trei ecuații are soluții reale.
- Demonstrați că dacă ecuațiile admit o soluție reală comună atunci $a = b = c$.

Problema 2. Fie patrulaterul convex $ABCD$, punctul O de intersecție a diagonalelor sale și G_1, G_2, G_3 centrele de greutate ale triunghiurilor ABD, ABC , respectiv ODC . Demonstrați că O este centrul de greutate al triunghiului $G_1G_2G_3$ dacă și numai dacă $ABCD$ este paralelogram.

Gazeta Matematică

Problema 3. Determinați numerele naturale nenule n pentru care numărul

$$4^{n-1} + n^2 + 11$$

este pătrat perfect.

Problema 4. Determinați șirurile $(a_n)_{n \geq 1}$ de numere naturale nenule care verifică simultan următoarele două condiții:

$$(1) \ i + j \text{ divide } a_i + a_j;$$

$$(2) \ a_i + a_j \text{ divide } (i + j)^2,$$

pentru orice i, j numere naturale nenule.

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a X-a**

Problema 1. Se consideră numerele reale $a, b, x, y > 0$, cu $ab \neq 1$, și c un număr natural nenul astfel încât

$$\log_a \sqrt{x} = \log_b \sqrt{cx + y} = \log_{ab} y.$$

- a) Arătați că dacă $c = 1$, atunci numărul $\frac{y}{x}$ este irațional.
b) Demonstrați că numărul $\frac{y}{x}$ este rațional dacă și numai dacă c este produsul a două numere naturale nenule consecutive.

Problema 2. Determinați funcțiile $f : \mathbb{C}^* \rightarrow \mathbb{C}^*$ care satisfac simultan condițiile

- (1) $f(z_1 \cdot z_2) = f(z_1) \cdot f(z_2)$, pentru orice $z_1, z_2 \in \mathbb{C}^*$;
- (2) $\overline{f(z)} = f\left(\frac{1}{z}\right)$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$;
- (3) $\bar{z} f(z) \in (0, \infty)$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$.

Gazeta Matematică

Problema 3. Rezolvați în \mathbb{R} ecuația $2 + 5 \cdot 6^x = 3 \cdot 2^x + 4 \cdot 3^x$.

Problema 4. Pentru orice mulțime finită $A = \{z_1, z_2, \dots, z_n\}$ de numere complexe nenule cu $n \geq 4$ elemente definim mulțimea:

$$B(A) = \left\{ z_i z_j \mid 1 \leq i < j \leq n \right\}.$$

Determinați mulțimile A pentru care $A = B(A)$.

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a XI-a**

Problema 1. Fie $A \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R})$ o matrice inversabilă, cu proprietatea

$$\det(A + A^{-1}) + \det(A - A^{-1}) = 4.$$

Arătați că $\det(A + A^{-1}) = (\text{Tr}(A))^2$, unde $\text{Tr}(A)$ este suma elementelor diagonalei principale a matricei A .

Problema 2. Fie $(x_n)_{n \geq 1}$ un șir de numere reale cu $x_1, x_2 \in (0, 1)$, pentru care

$$x_{n+2} = x_n^2 \cdot x_{n+1} - x_n^2 + 1,$$

pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

a) Arătați că $\lim_{n \rightarrow \infty} x_1 x_2 \dots x_n = 0$.

b) Determinați $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \cdot x_1 x_2 \dots x_n$.

Gazeta Matematică

Problema 3. Fie $n \geq 2$ un număr natural. Determinați toate matricele $M \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ cu proprietatea că, dacă $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ astfel încât $AB = M$, atunci $BA = M$.

Problema 4. Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă și neconstantă. Considerăm funcția $g : \text{Im}(f) \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin

$$g(y) = \inf\{x \in [0, 1] \mid f(x) = y\}, \text{ pentru orice } y \in \text{Im}(f),$$

unde $\text{Im}(f) = \{f(x) \mid x \in [0, 1]\}$. Demonstrați că funcția g este continuă dacă și numai dacă există $a \in (0, 1]$ astfel încât f este strict monotonă pe intervalul $[0, a]$ și $\text{Im}(f) = f([0, a])$.

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a XII-a

Problema 1. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție de două ori derivabilă, cu derivata a doua continuă pe \mathbb{R} , cu proprietatea că

$$\int_0^1 f(x) dx = 0 \quad \text{și} \quad \int_0^1 x \cdot f(x) dx = \int_0^1 x^2 \cdot f(x) dx.$$

a) Demonstrați că dacă $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție polinomială de gradul al doilea, având graficul simetric în raport cu dreapta de ecuație $x = \frac{1}{2}$, atunci

$$\int_0^1 f(x) \cdot g(x) dx = 0.$$

b) Demonstrați că există $c \in (0, 1)$, astfel încât $f'''(c) = 0$.

Gazeta Matematică

Problema 2. a) Fie (G, \cdot) un grup, iar $f : G \rightarrow G$ un endomorfism al său. Arătați că mulțimea $F_f = \{x \in G \mid f(x) = x\}$ a punctelor fixe ale endomorfismului f este un subgrup al grupului G .

b) Fie $n \in \mathbb{N}$, cu $n \geq 2$, iar p cel mai mic divizor prim al lui n . Demonstrați că numărul $m = \frac{n}{p} + 1$ este cel mai mic număr natural cu proprietatea că în orice grup finit (G, \cdot) de ordin n , dacă pentru un endomorfism $f : G \rightarrow G$ există un automorfism $g : G \rightarrow G$ cu proprietatea că mulțimea $A = \{a \in G \mid f(a) = g(a)\}$ are cel puțin m elemente, atunci f este un automorfism al grupului G .

Problema 3. Fie (G, \cdot) un grup cu elementul neutru e , iar H un subgrup al său cu $H \neq \{e\}$ și $H \neq G$. Dacă $(xy)^2 = yx$ pentru orice $x, y \in G \setminus H$, demonstrați că:

a) $x^2 = y^3$, pentru orice $x \in G \setminus H$ și orice $y \in H$;

b) $Z(G) = \{e\}$, unde $Z(G) = \{z \in G \mid z \cdot g = g \cdot z, \forall g \in G\}$ este centrul grupului G , format din toate elementele grupului G care comută cu orice element al grupului G .

c) H este comutativ.

Problema 4. Fie $f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ o funcție continuă și bijectivă, cu proprietatea că

$$f(x) < x, \quad \text{pentru orice } x \in (0, 1).$$

Pentru $n \in \mathbb{N}^*$, notăm $f_n = \underbrace{f \circ f \circ \dots \circ f}_n$ și $I_n = \int_0^1 f_n(x) dx$.

a) Demonstrați că pentru orice $x \in (0, 1)$, $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = 0$.

b) Determinați $\lim_{n \rightarrow \infty} I_n$.

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare problemă este notată cu 22,5 puncte.

Olimpiada Națională de Matematică

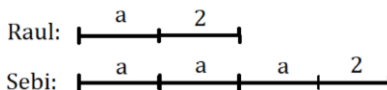
Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a V-a – soluții

Punctaj din oficiu 10 p

Problema 1. Sebi și Raul au mers împreună la pescuit. Fiecare dintre ei a eliberat doi pești dintre cei pe care i-a prins și i-a păstrat pe restul. Sebi a prins două treimi din numărul total de pești prinși, iar Raul a păstrat un sfert din numărul total de pești păstrați. Câți pești a prins fiecare copil?

Soluția 1. Vom folosi metoda figurativă. Reprezentăm cu un segment a numărul peștilor păstrați de Raul. Cum aceștia sunt un sfert din peștii păstrați, rezultă că Sebi a păstrat de 3 ori mai mulți, adică 3 segmente **4, 5p**

Deci Raul a prins a pești și încă 2, iar Sebi a prins $3 \cdot a$ pești și încă 2. Pe de altă parte, Sebi a prins două treimi din numărul de pești prinși, iar Raul o treime, deci Sebi a prins de două ori mai mulți pești decât Raul. **6p**

Din reprezentarea grafică rezultă că $a + a = a + 2$, așadar $a = 2$ **6p**

În concluzie, Raul a prins $2 + 2 = 4$ pești, iar Sebi a prins $4 \cdot 2 = 8$ pești. **6p**

Soluția 2. Notăm cu a numărul peștilor păstrați de Raul.

Atunci Raul a prins $a + 2$ pești. **4,5p**

Cum Raul are un sfert din numărul de pești păstrați, rezultă că Sebi a păstrat $3a$ pești. **3p**

Sebi a prins două treimi din numărul de pești prinși, adică $2a + 4$ pești **3p**

Obținem $3a + 2 = 2a + 4$, de unde $a = 2$ **6p**

În concluzie, Raul a prins $2 + 2 = 4$ pești, iar Sebi a prins $4 \cdot 2 = 8$ pești. **6p**

Problema 2. Câțul împărțirii numărului 2024 la \overline{ab} este \overline{abb} . Aflați restul acestei împărțiri.

Gazeta Matematică

Soluție. $2024 = \overline{ab} \cdot \overline{abb} + r$, unde $r < \overline{ab}$ **4, 5p**

Pentru $\overline{ab} \geq 15$, obținem $2024 \geq \overline{ab}^2 \cdot 10 \geq 15^2 \cdot 10 = 2250$, nu se poate. Așadar \overline{ab} poate fi 10, 11, 12, 13 sau 14 **3p**

Analizând fiecare din cele 5 situații în parte, obținem $\overline{ab} = 14$ și $2024 = 14 \cdot 144 + 8$, deci restul căutat este 8 **15p**

Observație. Pentru fiecare situație analizată se acordă câte 3 puncte.

Problema 3. Pentru fiecare număr natural m notăm suma cifrelor sale cu $s(m)$.

a) Arătați că nu există niciun număr natural n de 3 cifre pentru care $s(n)$ și $s(n + 4)$ sunt multipli de 6.

b) Determinați numerele naturale p de 3 cifre pentru care $s(p)$ și $s(p + 4)$ sunt multipli de 7.

Soluție. a) Fie $n = \overline{abc}$ astfel încât $a + b + c = M_6$. Efectuăm o analiză pe cazuri pentru a arăta că, în niciunul dintre cazuri, $s(n + 4)$ nu poate fi multiplu de 6:

(i) dacă $c \leq 5$, atunci $s(n + 4) = s(n) + 4 = M_6 + 4$, deci $s(n + 4) \neq M_6 \dots \dots \dots$ **3p**

(ii) dacă $c \geq 6$ și $b < 9$, atunci $s(n + 4) = a + b + 1 + c - 6 = M_6 + 1$, deci $s(n + 4) \neq M_6 \dots$ **3p**

(iii) dacă $c \geq 6, b = 9, a < 9$, atunci $s(n + 4) = (a + 1) + (b - 9) + (c - 6) = M_6 + 4 \neq M_6 \dots$ **3p**

(iv) dacă $c \geq 6, a = b = 9$, cum $s(n) : 6$ rezultă că $n = 996$, deci $n + 4 = 1000 \neq M_6 \dots \dots$ **1, 5p**

b) Fie $p = \overline{abc}$ astfel încât $a + b + c = M_7$. Analizăm cazurile:

(i) dacă $c < 6$, atunci $s(p + 4) = s(p) + 4 = M_7 + 4 \neq M_7 \dots \dots \dots$ **3p**

(ii) dacă $c \geq 6$ și $b < 9$, atunci $s(p + 4) = a + b + 1 + c - 6 = M_7 + 2 \neq M_7 \dots \dots \dots$ **3p**

(iii) dacă $c \geq 6, b = 9$ și $a < 9$, atunci $s(p + 4) = a + 1 + b - 9 + c - 6 = s(p) - 14 = M_7$ pentru orice p cu $s(p) = M_7$, de unde obținem că p poate fi 399, 498, 597 sau 696 $\dots \dots \dots$ **3p**

(iv) dacă $c \geq 6, a = b = 9$, atunci p poate lua valorile 699, 799, 899 sau 999, însă niciunul dintre aceste numere nu are proprietatea că $s(p) = M_7 \dots \dots \dots$ **3p**

Problema 4. Se consideră un tabel cu 4 linii și 4 coloane pe care îl completăm cu numerele de la 1 la 13 astfel încât pe prima linie să apară același număr în fiecare pătrățică, iar pe ultimele trei linii celelalte 12 numere.

a) Determinați valorile numărului de pe prima linie astfel încât suma numerelor de pe fiecare linie a tabelului să fie aceeași. Pentru fiecare valoare găsită construiți un tabel corespunzător.

b) Determinați valorile numărului de pe prima linie astfel încât suma numerelor de pe fiecare coloană a tabelului să fie aceeași. Pentru fiecare valoare găsită construiți un tabel corespunzător.

Soluție. a) Notăm numărul scris pe prima linie cu x . Atunci suma numerelor de pe prima linie este egală cu $4 \cdot x$, iar suma numerelor scrise în toate cele 16 pătrățele va fi egală cu $1 + 2 + \dots + 13 + 3x$. Obținem egalitatea $16 \cdot x = 91 + 3 \cdot x$, de unde rezultă că $x = 7 \dots$ **4, 5p**

Un exemplu de tabel este:

7	7	7	7
13	1	4	10
5	8	6	9
3	12	11	2

$\dots \dots \dots$ **6p**

b) Notăm cu S suma numerelor de pe fiecare coloană a tabelului. Atunci $91 + 3 \cdot x = 4 \cdot S$, de unde obținem că x poate fi egal cu 3, 7 sau 11 $\dots \dots \dots$ **3p**

3	3	3	3
13	12	11	10
8	6	9	7
1	4	2	5

7	7	7	7
13	12	11	10
5	8	6	9
3	1	4	2

11	11	11	11
13	12	10	9
6	5	8	7
1	3	2	4

Pentru fiecare exemplu corect de tabel se acordă câte 3 puncte $\dots \dots \dots$ **9p**

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a VI-a – soluții****Punctaj din oficiu 10 p****Problema 1.** Considerăm mulțimile:

$$A = \{n \in \mathbb{N} \mid n \leq 1000 \text{ și } n \text{ dă restul } 2 \text{ la împărțirea cu } 3\},$$

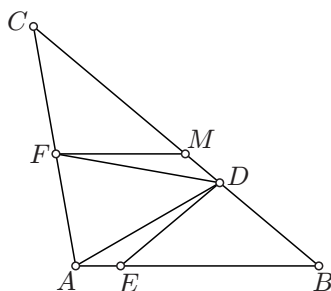
$$B = \{n \in \mathbb{N} \mid n \leq 1000 \text{ și } n \text{ dă restul } 1 \text{ la împărțirea cu } 7\}.$$

a) Care este cel mai mic element al mulțimii $A \cap B$?b) Aflați numărul elementelor mulțimii $A \cup B$.*Soluție.* a) $A = \{2, 5, 8, \dots\}$ și $B = \{1, 8, 15, \dots\}$, deci numărul cerut este $m = 8 \dots \dots \dots$ **4,5p**b) Elementele mulțimii A sunt de forma $n = 3m + 2$, cu $m \in \mathbb{N}$. Din condiția $3m + 2 \leq 1000$, obținem $m \leq 332$, deci m ia valorile $0, 1, 2, \dots, 332$. Rezultă că A are 333 de elemente. **3p**Elementele mulțimii B sunt de forma $n = 7p + 1$, cu $p \in \mathbb{N}$. Din condiția $7p + 1 \leq 1000$, obținem $p \leq 142$, deci p ia valorile $0, 1, 2, \dots, 142$. Rezultă $\text{card } B = 143 \dots \dots \dots$ **3p**Dacă $x \in A \cap B$, atunci $x \leq 1000$ și $x - 8$ este divizibil cu 3 și cu 7, deci cu 21. **3p**Reciproc, dacă $21 \mid x - 8$ și $x \leq 1000$, atunci $x - 8$ este divizibil cu 3 și cu 7, deci x dă la împărțirea cu 3 și cu 7 aceleași resturi ca 8, așadar $x \in A \cap B \dots \dots \dots$ **3p**Reiese că $x = 21k + 8 \leq 1000$, $k \in \mathbb{N}$, deci $0 \leq k \leq 47$, iar $A \cap B$ are 48 de elemente. **3p**Numărul elementelor mulțimii $A \cup B$ se obține adunând numărul elementelor mulțimii A cu numărul elementelor mulțimii B și scăzând numărul elementelor comune. Rezultă că $A \cup B$ are 428 de elemente. **3p****Problema 2.** Determinați numărul natural prim x și numărul natural nenul y având proprietatea $\frac{x}{2y} = \frac{x+1}{x+y+8}$.*Soluție.* Relația din enunț se scrie sub forma $x(x+y+8) = 2y(x+1)$, (*) **1,5p**Rezultă că x divide produsul $2 \cdot y \cdot (x+1)$. Cum numărul x este prim, înseamnă că x divide 2, x divide y sau x divide $x+1 \dots \dots \dots$ **3p**În primul caz obținem $x = 2$ și $y = 5 \dots \dots \dots$ **6p**În al doilea caz, fie $y = dx$, unde d este un număr natural nenul. Înlocuind în (*), deducem după calcule că $x+8 = d(x+2)$. Este evident că nu putem avea $d = 1 \dots \dots \dots$ **3p**Atunci $x+8 \geq 2(x+2)$, prin urmare $x \leq 4$. Cum x este prim, înseamnă că $x \in \{2, 3\}$. Dacă $x = 2$, atunci $d = \frac{5}{2} \notin \mathbb{N}$. Dacă $x = 3$, atunci $d = \frac{11}{5} \notin \mathbb{N}$. Așadar, nu obținem soluții în acest caz. **3p**În cel de-al treilea caz, din $x \mid x+1$ rezultă că $x \mid (x+1) - x$, așadar $x \mid 1$. Cum x este prim, nu obținem soluții nici în acest caz. **6p***Soluție alternativă.* Relația din enunț se scrie sub forma $x^2 + 8x = y(x+2) \dots \dots \dots$ **4,5p**Rezultă că $x+2$ divide $x^2 + 8x$, prin urmare $x+2$ divide $(x^2 + 8x) - x(x+2) = 6x \dots \dots \dots$ **6p**În continuare, $x+2$ divide $6(x+2) - 6x = 12 \dots \dots \dots$ **6p**Cum x este număr natural prim, singura valoare admisibilă este $x = 2 \dots \dots \dots$ **3p**Pentru $x = 2$, din relația $x^2 + 8x = y(x+2)$ obținem $y = 5 \dots \dots \dots$ **3p***Notă.* Perechile (x, y) de numere naturale (cu y nenul) având proprietatea din enunț sunt $(1, 3)$, $(2, 5)$, $(4, 8)$ și $(10, 15)$.

Problema 3. Triunghiul ABC este isoscel și are $\angle BAC = 100^\circ$. Cercul de centru C și rază CA taie segmentul BC în D , cercul de centru D și rază DB taie segmentul AB în punctul interior E și cercul de centru D și rază DA taie segmentul AC în punctul interior F .

a) Arătați că $CF = DE$.

b) Paralela prin punctul F la dreapta AB taie latura BC în M . Arătați că $MD = AE$.

Soluție. a) Arătăm că $\triangle BDA \equiv \triangle CFD$, (1) **1,5p**

În triunghiul ABC avem $\angle ABC = \angle ACB = 40^\circ$ **3p**

În triunghiul isoscel CAD avem $\angle CAD = \angle CDA = \frac{180^\circ - \angle ACD}{2} = 70^\circ$ **3p**

Reiese $\angle DAB = \angle CAB - \angle CAD = 30^\circ$, $\angle ADB = 180^\circ - \angle DAB - \angle DBA = 110^\circ$, $\angle CFD = 180^\circ - \angle AFD = 110^\circ$. **3p**

Astfel $DA = DF$, $\angle BDA = \angle CFD$ și $\angle ABD = \angle FCD$ deci, conform cazului de congruență LUU, afirmația (1) este demonstrată **3p**

b) Din $FM \parallel AB$ rezultă $\angle CFM = \angle CAB = 100^\circ$. Astfel $\angle DFM = \angle DFC - \angle MFC = 10^\circ$ **3p**

În triunghiul isoscel DEB avem $\angle DEB = \angle DBA = 40^\circ$, de unde $\angle EDB = 100^\circ$, deci $\angle ADE = \angle ADB - \angle EDB = 10^\circ$ **3p**

Deoarece $\angle MFD = \angle EDA$, $FD = DA$ și, din congruența (1), $\angle MDF = \angle EAD$, obținem $\triangle MFD \equiv \triangle EDA$ (ULU), de unde $MD = AE$ **3p**

Problema 4. Vom numi *lente* numerele naturale nenule L care au cel puțin patru divizori și, dacă $1 = d_1 < d_2 < \dots < d_p = L$ sunt divizorii lui L , atunci fiecare număr din șirul divizorilor, începând cu al patrulea, este mai mic sau egal decât suma a trei dintre divizorii precedenți.

a) Arătați că 72 este un număr lent.

b) Demonstrați că produsul oricăror două numere lente este tot un număr lent.

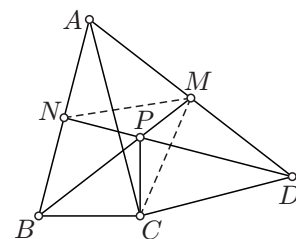
Soluție. a) Divizorii lui 72 sunt $1 < 2 < 3 < 4 < 6 < 8 < 9 < 12 < 18 < 24 < 36 < 72$, iar $4 < 1 + 2 + 3$, $6 < 2 + 3 + 4$, $8 < 3 + 4 + 6$, etc. **4,5p**

b) Fie M și N două numere lente. Atunci orice divizor al lui MN este de forma mn , unde $m \mid M$ și $n \mid N$ **3p**

Dacă m nu este unul dintre cei mai mici trei divizori ai lui M , atunci $m \leq m_1 + m_2 + m_3$, unde $m_1 < m_2 < m_3 < m$ sunt divizori ai lui M . Reiese $mn \leq m_1n + m_2n + m_3n$, iar $m_1n < m_2n < m_3n < mn$ sunt divizori ai lui MN . Analog, dacă n nu este unul dintre cei mai mici trei divizori ai lui N . Astfel, în acest caz, mn este mai mic sau egal decât suma a trei divizori ai numărului MN care îl preced **6p**

Pentru cazurile rămase, observăm că un număr lent L este divizibil cu 6. În caz contrar, dacă $2 \nmid L$, atunci divizorii precedenți lui L sunt cel mult $\frac{L}{3}, \frac{L}{5}, \frac{L}{7}$, deci au suma cel mult $L\left(\frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \frac{1}{7}\right) < L$, iar dacă $3 \nmid L$, atunci divizorii precedenți lui L sunt cel mult $\frac{L}{2}, \frac{L}{4}, \frac{L}{5}$, deci au suma cel mult $L\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5}\right) < L$ **6p**

Rezultă că rămân de analizat cazurile $m, n \in \{1, 2, 3\}$, deci $mn \in \{1, 2, 3, 4, 6, 9\}$. Dacă $mn \leq 3$ atunci mn este unul dintre primii trei termeni ai șirului divizorilor, dacă $mn \in \{4, 6\}$ atunci $mn \leq 1 + 2 + 3$, iar dacă $mn = 9$, atunci $mn \leq 2 + 3 + 6$ **3p**

Olimpiada Națională de Matematică**Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026****CLASA a VII-a – soluții****Punctaj din oficiu** **10 p****Problema 1.** Determinați numerele reale x pentru care $\{x\} - \{2026 \cdot x\} = x$.*(Notația $\{a\}$ reprezintă partea fracționară a numărului real a .)**Soluție.* Știm că $x = [x] + \{x\}$ **1,5p**Ecuția dată se reduce la $-\{2026x\} = [x]$. Dar $0 \leq \{2026x\} < 1$, deci $-1 < -\{2026x\} \leq 0$, pe când $[x] \in \mathbb{Z}$ **6p**Deducem că soluțiile ecuației date sunt numerele reale care verifică egalitățile $[x] = 0$ și $\{2026x\} = 0$ **3p**De aici reiese că, pe de-o parte $2026x \in \mathbb{Z}$, pe de altă parte $0 \leq x < 1$ **6p**Atunci $2026x = k \in \mathbb{Z}$ implică $x = \frac{k}{2026}$, $k \in \mathbb{Z}$, iar $0 \leq x < 1$ revine la $0 \leq \frac{k}{2026} < 1$, decila $k \in \{0, 1, 2, \dots, 2025\}$. Conchidem că mulțimea soluțiilor este $\left\{0, \frac{1}{2026}, \frac{2}{2026}, \dots, \frac{2025}{2026}\right\}$ **6p****Problema 2.** a) Arătați că există numere naturale nenule a și b pentru care $\sqrt{a^2 + 2026 \cdot b^2}$ este număr rațional.b) Care este cel mai mic număr natural nenul b pentru care există un număr natural a astfel ca $\sqrt{a^2 + 2026 \cdot b^2}$ să fie număr rațional?*Gazeta Matematică**Soluție.* a) Un exemplu de pereche (a, b) de numere naturale nenule care îndeplinește condițiile din enunț este $(2025, 2)$. Într-adevăr, $2025^2 + 2026 \cdot 2^2 = 2025^2 + 4 \cdot 2025 + 4 = (2025 + 2)^2 = 2027^2$, deci $\sqrt{2025^2 + 2026 \cdot 2^2} = 2027 \in \mathbb{Q}$ **6p**b) Vom arăta că $b = 2$ este numărul cerut **3p**Așa cum am văzut, pentru $b = 2$ există un a convenabil, și anume $a = 2025$ **3p**Rămâne să mai arătăm că pentru $b = 1$ nu există un a convenabil.Condiția ca $\sqrt{a^2 + 2026b^2}$ să fie număr rațional este echivalentă cu $a^2 + 2026b^2$ să fie pătrat perfect. **1,5p**Presupunând că ar exista $c \in \mathbb{N}$ pentru care $a^2 + 2026 = c^2$, ar trebui ca a și c să fie de aceeași paritate. Dar în acest caz $c^2 - a^2 = (c - a)(c + a)$ ar fi multiplu de 4, în vreme ce 2026 nu este multiplu de 4. Contradicția obținută arată că pentru $b = 1$ nu există un a convenabil, deci cel mai mic număr b cu proprietatea din enunț este $b = 2$ **9p****Problema 3.** Considerăm triunghiul ABC cu $AB = AC = 2 \cdot BC$. Perpendiculara dusă în punctul C pe dreapta AC intersectează mediatoarea segmentului AB în punctul D . Fie M mijlocul segmentului AD , N mijlocul segmentului AB și P intersecția dreptelor BM și DN .a) Demonstrați că $PC \perp CB$.b) Demonstrați că $DC = 2 \cdot PC$.*Soluție.* a) Ne propunem să arătăm că $\triangle BPN \cong \triangle BPC$ **1,5p**Pentru aceasta observăm că $CM = \frac{1}{2}AD = NM$, ca mediane în triunghiurile dreptunghice ACD și AND . Rezultă astfel $\triangle BNM \cong \triangle BCM$ (LLL), deci $\angle NBM = \angle CBM$ **6p**

Deducem $\triangle BPN = \triangle BPC$ (LUL), deci $\angle PCB = \angle PNB = 90^\circ \dots\dots\dots 6p$
 b) Arătăm că $\triangle DCP \sim \triangle ACB$, (1), ceea ce implică $\frac{DC}{CP} = \frac{AC}{CB} = 2 \dots\dots\dots 3p$
 Avem $\angle PCD = 90^\circ - \angle PCA = \angle ACB$ și $\angle DPC = 180^\circ - \angle NPC = 180^\circ - (360^\circ - \angle PNB - \angle PCB - \angle NBC) = \angle NBC$, ceea ce dovedește relația (1) $\dots\dots\dots 6p$

Problema 4. Considerăm un triunghi dreptunghic isoscel ABC și notăm cu M mijlocul ipotenuzei AC , cu N mijlocul segmentului CM , cu P piciorul perpendicularei din M pe BN , cu E piciorul perpendicularei din A pe BN și cu R piciorul perpendicularei din M pe AE .

Arătați că R este centrul de greutate al triunghiului ABP .

Soluție. Avem $AC = 2 \cdot AM = 4 \cdot CN \dots\dots\dots 1,5p$

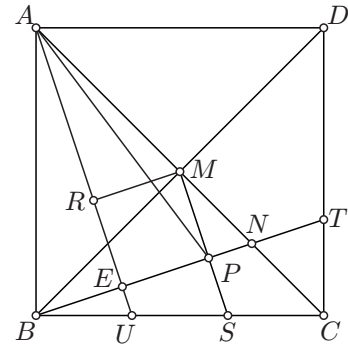
Deoarece $MR \parallel BN$, avem $\frac{AR}{AE} = \frac{AM}{AN} = \frac{2}{3} \dots\dots\dots 3p$

Astfel, pentru a obține concluzia, este suficient să arătăm că AE este mediană în triunghiul ABP . Cum $AE \perp BN$, proprietatea precedentă se reduce la a dovedi că E este mijlocul segmentului BP $\dots\dots\dots 3p$

Construim pătratul $ABCD$ și considerăm punctele $U = AE \cap BC$, $T = BN \cap CD$. Atunci $\triangle TNC \sim \triangle BNA$ (TFA), deci $\frac{AB}{CT} = \frac{AN}{NC} = 3$. Apoi $\angle BAU = 90^\circ - \angle TBA = \angle TBC$ și obținem $\triangle BAU \cong \triangle CBT$ (CU), de unde $BC = 3BU$, (1) $\dots\dots\dots 6p$

Din $AU \parallel MS$ și $AC = 2AM$ reiese că MS este linie mijlocie în triunghiul CAU , de unde $CS = SU \dots\dots\dots 6p$

Folosind (1) reiese că $BU = US = SC$, ceea ce arată că EU este linie mijlocie în triunghiul BSP , deci E este mijlocul segmentului BP $\dots\dots\dots 3p$

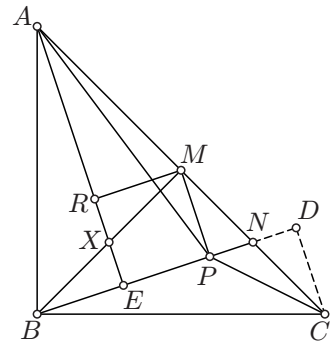
Altă soluție. Ca mai sus, este suficient să arătăm că E este mijlocul segmentului BP $\dots\dots\dots 1,5 + 3 + 3p$

Construim $CD \perp BN$, $D \in BN$. Atunci $\angle ABE = 90^\circ - \angle DBC = \angle BCD$, deci $\triangle ABE \cong \triangle BCD$ (IU), de unde reiese $BE = CD \dots\dots\dots 6p$

Apoi $\triangle MPN \cong \triangle CDN$ (IU), deci $CD = MP \dots\dots\dots 3p$

Avem $\angle MBP = 90^\circ - \angle BMP = \angle PMN$, de unde reiese $\triangle BMP \sim \triangle MNP \dots\dots\dots 3p$

Obținem $\frac{BP}{MP} = \frac{BM}{MN} = \frac{MC}{MN} = 2$, de unde $BP = 2MP = 2CD = 2BE$, deci E este mijlocul segmentului BP $\dots\dots\dots 3p$

Altă soluție. Ca mai sus, arătăm că E este mijlocul segmentului BP $\dots\dots\dots 1,5 + 3 + 3p$

Fie X mijlocul segmentului BM . Atunci $AB = BC$, $BX = \frac{1}{2}BM = \frac{1}{2}CM = CN$ și $\angle ABX = 45^\circ = \angle BCN$, deci $\triangle AXB \cong \triangle BNC$ (LUL) $\dots\dots\dots 6p$

Rezultă $\angle ABE + \angle BAX = \angle ABE + \angle CBN = 90^\circ$, deci $AX \perp BP$, ceea ce arată că punctul X se află pe AE . Cum X este mijlocul segmentului BM și $XE \parallel MP$, reiese că XE este linie mijlocie în triunghiul BPM , deci E este mijlocul segmentului BP $\dots\dots\dots 9p$

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a VIII-a – soluții

Punctaj din oficiu 10 p

Problema 1. a) Determinați numerele reale x pentru care numerele $x + \sqrt{3}$ și $3x^2 + \sqrt{3}$ sunt raționale.

b) Arătați că nu există niciun număr real y astfel încât numerele $y + \sqrt{3}$ și $3y^2 + y^3 + \sqrt{3}$ să fie raționale.

Soluție. a) Din $x + \sqrt{3} = a \in \mathbb{Q}$ rezultă $x = a - \sqrt{3}$ și astfel $3x^2 + \sqrt{3} = 3(a - \sqrt{3})^2 + \sqrt{3} = 3a^2 + 9 + \sqrt{3} \cdot (1 - 6a)$ **3p**

Numărul $3x^2 + \sqrt{3}$ este rațional dacă și numai dacă $1 - 6a = 0$, adică $a = \frac{1}{6} \in \mathbb{Q}$ **3p**

Există, așadar, un singur număr real care verifică enunțul, anume $x = \frac{1}{6} - \sqrt{3}$ **1,5p**

b) Presupunem că există $y \in \mathbb{R}$ cu $y + \sqrt{3} = a \in \mathbb{Q}$ și $3y^2 + y^3 + \sqrt{3} = b \in \mathbb{Q}$ **3p**

Deducem că $y = a - \sqrt{3}$ și astfel $b = 3(a - \sqrt{3})^2 + (a - \sqrt{3})^3 + \sqrt{3} = 3a^2 + 9 + \sqrt{3} \cdot (1 - 6a) + a^3 - 3a^2\sqrt{3} + 9a - 3\sqrt{3} = \underbrace{a^3 + 3a^2 + 9a + 9}_{\in \mathbb{Q}} + \sqrt{3} \cdot (-3a^2 - 6a - 2) \in \mathbb{Q}$ **6p**

Rezultă $3a^2 + 6a + 2 = 0$, de unde $a = \frac{-3 \pm \sqrt{3}}{3} \notin \mathbb{Q}$, deci presupunerea este falsă. **6p**

Problema 2. Arătați că numărul $\sqrt{(\overline{xxx} - y)^2 + (\overline{yyy} - x)^2}$ este irațional, oricare ar fi cifrele distincte nenule x și y .

Gazeta Matematică

Soluție. Notăm $A = (\overline{xxx} - y)^2 + (\overline{yyy} - x)^2$. Arătăm că A nu este pătrat perfect.

La împărțirea unui pătrat perfect la 11 se poate obține restul 0, 1, 3, 4, 5 sau 9, (*) **6p**

Avem $(\overline{xxx} - y)^2 = (111x - y)^2 = (110x + x - y)^2 = (M_{11} + x - y)^2 = M_{11} + (x - y)^2$ **3p**

Analog, $(\overline{yyy} - x)^2 = M_{11} + (y - x)^2$, deci $A = (\overline{xxx} - y)^2 + (\overline{yyy} - x)^2 = M_{11} + 2(x - y)^2$ **3p**

Din (*) rezultă că $A \in \{M_{11}, M_{11} + 2, M_{11} + 6, M_{11} + 7, M_{11} + 8, M_{11} + 10\}$ **6p**

Cum $x \neq y$, rezultă că $A \neq M_{11}$, deci prin împărțirea lui A la 11 se pot obține doar resturile 2, 6, 7, 8 sau 10, iar din (*) rezultă că A nu este pătrat perfect **3p**

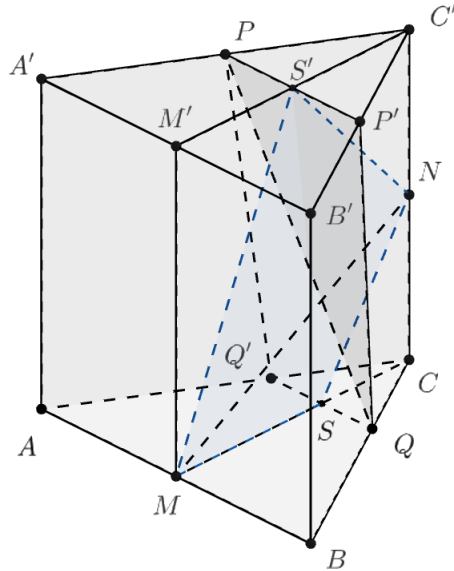
Ca urmare, $\sqrt{A} = \sqrt{(\overline{xxx} - y)^2 + (\overline{yyy} - x)^2} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ **1,5p**

Problema 3. Fie $ABCA'B'C'$ o prismă triunghiulară regulată, M, N, P mijloacele muchiilor AB, CC' , respectiv $A'C'$ și punctul Q pe muchia BC , astfel încât $AB = 18$ cm, $AA' = 3\sqrt{3}$ cm și $BQ = 10$ cm.

a) Arătați că $AB \perp (CMC')$.

b) Arătați că dreptele MN și PQ sunt perpendiculare.

Soluție. a) Cum triunghiul ABC este echilateral și M este mijlocul lui AB , obținem $CM \perp AB$. Din $C'C \perp (ABC)$, $AB \subset (ABC)$, deducem $C'C \perp AB$ și cum $CM, C'C$ sunt drepte concurente din planul (CMC') , deducem $AB \perp (CMC')$ **6p**

b) Fie P' mijlocul lui $B'C'$, M' mijlocul lui $A'B'$, $C'M' \cap PP' = \{S'\}$, $QQ' \parallel AB$, Q' pe muchia AC și $CM \cap QQ' = \{S\}$.

Cum $PQ \subset (QP'P)$, este suficient să arătăm că $MN \perp (QP'P)$. Din $AB \perp (CMC')$, avem $AB \perp NM$ și cum $QQ' \parallel AB$, obținem $MN \perp QQ'$ **3p**

Vom arăta că $SS' \perp MN$ și pentru aceasta, că patrulaterul $MSNS'$ este ortodiagonal. Cum $NC' = NC$ și $S'C' = M'S'$, avem: $MS^2 + S'N^2 = SN^2 + MS'^2 \Leftrightarrow MS^2 + S'C'^2 + C'N^2 = SC^2 + NC^2 + MM'^2 + M'S'^2 \Leftrightarrow MS^2 = SC^2 + MM'^2$ **6p**

Dar $CM = \frac{AB\sqrt{3}}{2} = 9\sqrt{3}$ cm și $\frac{MS}{CM} = \frac{BQ}{BC} \Rightarrow \frac{MS}{9\sqrt{3}} = \frac{10}{18} \Rightarrow MS = 5\sqrt{3}$ cm, de unde $SC = 4\sqrt{3}$ cm și cum $MM' = 3\sqrt{3}$ cm, avem $MS^2 = SC^2 + MM'^2 \Leftrightarrow (5\sqrt{3})^2 = (4\sqrt{3})^2 + (3\sqrt{3})^2$, relație adevărată. Obținem, astfel, că patrulaterul $MSNS'$ este ortodiagonal, deci $MN \perp SS'$ și cum $MN \perp QQ'$, rezultă $MN \perp (PP'Q)$ **6p**

Așadar, $MN \perp PQ$ **1,5p**

Problema 4. Un cub cu latura de lungime $\ell \in \mathbb{R}$, $\ell > 0$, este împărțit în 297 de cuburi, dintre care unul are latura de lungime x , $x \neq 1$, și restul au latura de lungime 1.

- a) Arătați că $\ell \in \mathbb{N}$.
- b) Determinați valoarea numărului ℓ .

Soluție. a) Cuburile în care este împărțit cubul cu latura ℓ au fețele paralele cu fețele acestuia. Fie d o dreaptă care intersectează cubul mare, paralelă cu o muchie a cubului, care nu intersectează cubul de latură x , atunci d va intersecta cubul mare după un segment $MN = \ell$ și $a, a \in \mathbb{N}^*$, cuburi de latură 1, deci $\ell = a \cdot 1 \in \mathbb{N}^*$ **6p**

b) Considerând o dreaptă d' paralelă cu o muchie a cubului mare, care intersectează cubul de latură x , atunci $\ell = x + k \cdot 1, k \in \mathbb{N}$ și de aici $x \in \mathbb{N}^*$ **3p**

Egalând volumele, obținem $\ell^3 = x^3 + 296 \Leftrightarrow (\ell - x)(\ell^2 + \ell \cdot x + x^2) = 2^3 \cdot 37$, unde $\ell, x \in \mathbb{N}^*, x \neq 1$ **3p**

Pentru $x = 2$, obținem $\ell^3 = 304$, care nu are soluții naturale, deoarece $6^3 = 216 < 304 < 343 = 7^3$, deci $x \geq 3$. Dacă $\ell - x \geq 4 \Rightarrow 296 = \ell^3 - x^3 \geq (x+4)^3 - x^3 = 12x^2 + 48x + 64 > 296$ pentru $x \geq 3$, deci nu avem soluție. **3p**

Deci $\ell - x \mid 2^3 \cdot 37$ și $\ell - x \leq 3 \Rightarrow \ell - x \in \{1, 2\}$. Dacă $\ell - x = 1 \Rightarrow (x+1)^3 = x^3 + 296 \Rightarrow 3x^2 + 3x = 295$ care nu are soluții în \mathbb{N} **3p**

Dacă $\ell - x = 2 \Rightarrow (x+2)^3 = x^3 + 296 \Leftrightarrow 6x^2 + 12x = 288 \Leftrightarrow x^2 + 2x = 48 \Leftrightarrow (x+1)^2 = 49$, deci $x = 6$, de unde $\ell = 8$ **4,5p**

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a IX-a – soluții

Punctaj din oficiu 10 p

Problema 1. Considerăm numerele reale a, b, c și ecuațiile $x^2 + 4ax + (b + c)^2 = 0$, $x^2 + 4bx + (c + a)^2 = 0$, respectiv $x^2 + 4cx + (a + b)^2 = 0$.

- a) Arătați că cel puțin una dintre cele trei ecuații are soluții reale.
- b) Demonstrați că dacă ecuațiile admit o soluție reală comună atunci $a = b = c$.

Soluție. a) Presupunem prin absurd ca toate cele trei ecuații nu au soluții reale. Atunci toți cei trei discriminanți sunt negativi,

$$16a^2 - 4(b + c)^2 < 0, 16b^2 - 4(c + a)^2 < 0, 16c^2 - 4(a + b)^2 < 0.$$

..... **1,5p**
Prin simplificare cu 4 și adunarea celor trei inegalități deducem

$$4a^2 + 4b^2 + 4c^2 - (b + c)^2 - (c + a)^2 - (a + b)^2 < 0$$

..... **3p**
Astfel

$$4a^2 + 4b^2 + 4c^2 - (b^2 + 2bc + c^2) - (c^2 + 2ca + a^2) - (a^2 + 2ab + b^2) < 0$$

deci

$$2a^2 + 2b^2 + 2c^2 - 2bc - 2ca - 2ab < 0.$$

..... **3p**
În concluzie

$$(a^2 - 2ab + b^2) + (b^2 - 2bc + c^2) + (c^2 - 2ca + a^2) < 0 \text{ deci } (a - b)^2 + (b - c)^2 + (c - a)^2 < 0,$$

ceea ce constituie o contradicție.

- Așadar cel puțin o ecuație are soluții reale. **6p**
- b) Fie x_0 soluția reală comună a celor trei ecuații. Prin adunarea celor trei egalități obținem

$$3x_0^2 + 4(a + b + c)x_0 + 2(a^2 + b^2 + c^2 + ab + bc + ca) = 0.$$

..... **3p**
Prin urmare ecuația de gradul doi corespunzătoare are discriminantul nenegativ, adică

$$16(a + b + c)^2 - 24(a^2 + b^2 + c^2 + ab + bc + ca) \geq 0.$$

Deducem $(a - b)^2 + (b - c)^2 + (c - a)^2 \leq 0$, deci fiecare pătrat este zero adică $a = b = c$.

..... **6p**

Problema 2. Fie patrulaterul convex $ABCD$, punctul O de intersecție a diagonalelor sale și G_1, G_2, G_3 centrele de greutate ale triunghiurilor ABD, ABC , respectiv ODC . Demonstrați că O este centrul de greutate al triunghiului $G_1G_2G_3$ dacă și numai dacă $ABCD$ este paralelogram.

Gazeta Matematică

Soluție.

Dacă O este centrul de greutate al triunghiului $G_1G_2G_3$ atunci $\overrightarrow{OG_1} + \overrightarrow{OG_2} + \overrightarrow{OG_3} = \vec{0}$.

..... **1,5p**

Cum G_1, G_2, G_3 sunt centrele de greutate ale triunghiurilor ABD, ABC , respectiv ODC , folosind relația lui Leibniz, egalitatea de mai sus devine:

$$\frac{1}{3}(\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD}) + \frac{1}{3}(\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC}) + \frac{1}{3}(\overrightarrow{OD} + \overrightarrow{OC}) = \vec{0},$$

prin urmare

$$\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} = \vec{0}.$$

..... **6p**

Vectorii $\overrightarrow{OA}, \overrightarrow{OC}$ sunt coliniari deci există $\alpha \in \mathbb{R}$ astfel încât $\overrightarrow{OC} = \alpha \overrightarrow{OA}$. Analog există $\beta \in \mathbb{R}$ astfel încât $\overrightarrow{OD} = \beta \overrightarrow{OB}$, deci obținem:

$$(1 + \alpha)\overrightarrow{OA} + (1 + \beta)\overrightarrow{OB} = \vec{0}.$$

..... **6p**

Deoarece \overrightarrow{OA} și \overrightarrow{OB} sunt necoliniari, ultima egalitate este echivalentă cu $1 + \alpha = 1 + \beta = 0$, adică $\alpha = \beta = -1$, ceea ce înseamnă că O este mijlocul segmentelor AC și BD , deci $ABCD$ este paralelogram.

..... **3p**

Reciproc, dacă $ABCD$ este paralelogram, avem: $\overrightarrow{OG_1} = \frac{1}{3}\overrightarrow{OA}$, $\overrightarrow{OG_2} = \frac{1}{3}\overrightarrow{OB}$, $\overrightarrow{OG_3} = \frac{1}{3}(\overrightarrow{OD} + \overrightarrow{OC})$ și atunci $\overrightarrow{OG_1} + \overrightarrow{OG_2} + \overrightarrow{OG_3} = \frac{1}{3}(\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD}) = \vec{0}$, deci O este centrul de greutate al triunghiului $G_1G_2G_3$.

..... **6p**

Problema 3. Determinați numerele naturale nenule n pentru care numărul

$$4^{n-1} + n^2 + 11$$

este pătrat perfect.

Soluție.

Din ipoteză rezultă că există $k \in \mathbb{N}$ astfel încât $k^2 = 4^{n-1} + n^2 + 11 > 4^{n-1}$.

..... 1,5p

Prin urmare, $k > 2^{n-1}$ 3p

Atunci $k \geq 2^{n-1} + 1$, deci $4^{n-1} + n^2 + 11 \geq (2^{n-1} + 1)^2$, de unde rezultă că $n^2 + 10 \geq 2^n$.
..... 6p

Pe de altă parte, prin inducție matematică se demonstrează imediat că $2^n > n^2 + 10, \forall n \geq 6$.
Într-adevăr, $2^6 > 6^2 + 10$ și presupunând că $2^n > n^2 + 10$ pentru un număr natural oarecare
 $n \geq 6$, avem $2^{n+1} = 2 \cdot 2^n > 2(n^2 + 10) > (n + 1)^2 + 10$.
..... 6p

Prin urmare, din $n^2 + 10 \geq 2^n$ rezultă că $n \in \{1, 2, 3, 4, 5\}$ 3p

În final, observăm că singurul număr care verifică ipoteza este $n = 3$ 3p

Problema 4. Determinați șirurile $(a_n)_{n \geq 1}$ de numere naturale nenule care verifică simultan următoarele două condiții:

- (1) $i + j$ divide $a_i + a_j$;
- (2) $a_i + a_j$ divide $(i + j)^2$,

pentru orice i, j numere naturale nenule.

Soluție. Vom arăta că $a_i = i$ pentru orice $i \geq 1$. Evident, acest șir satisface ipoteza.
..... 1,5p

Pentru $i = j$ în relațiile din enunț obținem $i \mid a_i \mid 2i^2$ (*) pentru orice $i \geq 1$. Pentru $i = 1$ deducem $a_1 \in \{1, 2\}$ 3p

Pentru $i = 2$ avem $a_2 \in \{2, 4, 8\}$. Pentru $i = 1, j = 2$ obținem $3 \mid a_1 + a_2 \mid 9$. Singurele posibilități sunt $a_1 = 1, a_2 = 2$ sau $a_1 = 1, a_2 = 8$. În ambele cazuri, $a_1 = 1$ 3p

Din (*) obținem $3 \mid a_3 \mid 18$ deci $a_3 \in \{3, 6, 9, 18\}$ iar din enunț pentru $i = 2$ și $j = 3$ deducem $5 \mid a_2 + a_3 \mid 25$. Dacă $a_2 = 8$ atunci 5 nu divide $a_2 + a_3$, deci $a_2 = 2$ 3p

Fie acum $i \geq 3$. Din (*) deducem că există un șir $(b_n)_{n \geq 1}$ de numere naturale nenule cu $a_i = ib_i$ și $b_i \mid 2i$ pentru orice $i \geq 3$. Pentru $j = 1$ în relațiile din enunț avem $i + 1 \mid ib_i + 1 \mid (i + 1)^2$. Dar $i + 1 \nmid ib_i + b_i$ și prin scădere, $i + 1 \mid b_i - 1$ 6p

Dacă prin absurd $b_i > 1$, din relația de mai sus obținem $b_i - 1 \geq i + 1 \iff b_i \geq i + 2$, dar cum $b_i \mid 2i$, deducem $b_i = 2i$. De aici avem $1 + 2i^2 \mid (1 + i)^2$, deci $1 + 2i + i^2 \geq 1 + 2i^2 \iff 2i \geq i^2 \iff 2 \geq i$ ceea ce constituie o contradicție pentru $i \geq 3$.

În concluzie $b_i = 1$ deci $a_i = i$ pentru orice $i \geq 1$ 6p

Observație. Condiția (1) din ipoteză nu este necesară. Se poate arăta prin inducție că $a_i = i$ pentru orice $i \geq 1$ folosind doar condiția (2) și Postulatul lui Bertrand.

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a X-a – soluții

Punctaj din oficiu 10 p

Problema 1. Se consideră numerele reale $a, b, x, y > 0$, cu $ab \neq 1$, și c un număr natural nenul astfel încât

$$\log_a \sqrt{x} = \log_b \sqrt{cx + y} = \log_{ab} y.$$

- a) Arătați că dacă $c = 1$, atunci numărul $\frac{y}{x}$ este irațional.
- b) Demonstrați că numărul $\frac{y}{x}$ este rațional dacă și numai dacă c este produsul a două numere naturale nenule consecutive.

Soluție. Egalitățile din enunț conduc la:

$$\frac{1}{2} \log_a x = \frac{1}{2} \log_b (cx + y) = \log_{ab} y.$$

..... 1.5p

Fie $z = \frac{1}{2} \log_a x = \frac{1}{2} \log_b (cx + y) = \log_{ab} y$ 3p

De aici obținem:

$$x = a^{2z}, \quad cx + y = b^{2z}, \quad y = (ab)^z.$$

..... 3p

De aici obținem că $\frac{y}{x} = \left(\frac{b}{a}\right)^z$ și $c + \frac{y}{x} = \left(\frac{b}{a}\right)^{2z}$ 3p

Notând $t = \frac{y}{x}$, obținem că acesta este soluția pozitivă a ecuației $t^2 - t - c = 0$.

..... 3p

De aici obținem că $\frac{y}{x} = \frac{1 + \sqrt{1 + 4c}}{2}$ 3p

a) Pentru $c = 1$ avem $\frac{y}{x} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$, care este irațional. 3p

b) $\frac{y}{x} = \frac{1 + \sqrt{1 + 4c}}{2} \in \mathbb{Q} \Leftrightarrow \sqrt{1 + 4c} \in \mathbb{Q}$, iar cum $c \in \mathbb{N}^*$, avem $\sqrt{1 + 4c} \in \mathbb{Q} \Leftrightarrow 1 + 4c = (2d + 1)^2 \Leftrightarrow c = d(d + 1)$, cu $d \in \mathbb{N}^*$ 3p

Problema 2. Determinați funcțiile $f : \mathbb{C}^* \rightarrow \mathbb{C}^*$ care satisfac simultan condițiile

- (1) $f(z_1 \cdot z_2) = f(z_1) \cdot f(z_2)$, pentru orice $z_1, z_2 \in \mathbb{C}^*$;
- (2) $\overline{f(z)} = f\left(\frac{1}{z}\right)$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$;
- (3) $\bar{z} f(z) \in (0, \infty)$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$.

Soluție: Din condiția (1) pentru $z_1 = z_2 = 1$ obținem $f(1) = f^2(1)$ **1.5p**
 Deoarece $1 \cdot f(1) > 0$, obținem că $f(1) = 1$ **3p**
 Apoi, pentru $z_1 = z$ și $z_2 = \frac{1}{z}$ avem $1 = f(1) = f(z)f\left(\frac{1}{z}\right)$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$ **3p**
 Atunci, din condiția (2), avem $\overline{f(z)} = \frac{1}{f(z)}$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$, **3p**
 iar din condiția(3) avem $\bar{z}f(z) = z\overline{f(z)} = \frac{z}{f(z)}$, pentru orice $z \in \mathbb{C}^*$ **3p**
 Deci avem $(f(z))^2 = \frac{z}{\bar{z}} = \frac{z^2}{|z|^2}$, adică

$$f(z) \in \left\{ \pm \frac{z}{|z|} \right\}, \quad \text{pentru orice } z \in \mathbb{C}^*.$$

..... **3p**

Cum $\bar{z}f(z) > 0$, obținem

$$f(z) = \frac{z}{|z|}, \quad \text{pentru orice } z \in \mathbb{C}^*,$$

..... **3p**

funcție care verifică condițiile date. **3p**

Notă: Lipsa verificării soluției sau măcar a menționării că funcția $f(z) = \frac{z}{|z|}$ verifică conduce la neacordarea ultimelor **3 puncte** din barem.

Problema 3. Rezolvați în \mathbb{R} ecuația $2 + 5 \cdot 6^x = 3 \cdot 2^x + 4 \cdot 3^x$.

Soluție. Vom demonstra că soluțiile sunt $x_1 = 0$ și $x_2 = -1$ **3p**

Rescriem ecuația din enunț astfel:

$$5 \cdot (6^x - 3^x - 2^x + 1) + 2(2^x - 1) + 3^x - 1 = 0,$$

..... **1.5p**

care poate fi factorizată astfel:

$$5(3^x - 1)(2^x - 1) + 2(2^x - 1) + 3^x - 1 = 0.$$

..... **3p**

Observăm că $x_1 = 0$ este soluție și că pentru $x > 0$ avem

$$5(3^x - 1)(2^x - 1) + 2(2^x - 1) + 3^x - 1 > 0,$$

deci ecuația nu poate avea soluții în $(0, \infty)$ **3p**

Pentru $x < 0$ putem rescrie ecuația sub forma:

$$5 = \frac{2}{1 - 3^x} + \frac{1}{1 - 2^x}.$$

..... **3p**

Funcția $f : (-\infty, 0) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2}{1 - 3^x} + \frac{1}{1 - 2^x}$ este strict crescătoare pe $(-\infty, 0)$.

..... **3p**

Deoarece funcția f este strict crescătoare, ecuația admite cel mult o soluție pe $(-\infty, 0)$.

.....**3p**
 Deoarece $x_2 = -1$ verifică ecuația dată, aceasta este singura soluție din intervalul $(-\infty, 0)$.

.....**3p**

Problema 4. Pentru orice mulțime finită $A = \{z_1, z_2, \dots, z_n\}$ de numere complexe nenule cu $n \geq 4$ elemente definim mulțimea:

$$B(A) = \left\{ z_i z_j \mid 1 \leq i < j \leq n \right\}.$$

Determinați mulțimile A pentru care $A = B(A)$.

Soluție. Vom demonstra că mulțimile căutate sunt mulțimile rădăcinilor de ordinul n ale unității, i.e., $A = U_n$**1.5p**

Fără a pierde generalitatea presupunem că $0 < |z_1| \leq |z_2| \leq \dots \leq |z_n|$.

Deoarece $z_n z_k \in A$, avem $|z_n z_k| \leq |z_n|$, adică $|z_k| \leq 1$, pentru $k \in \{1, 2, \dots, n-1\}$. Deoarece $z_1 z_k \in A$, avem $|z_1 z_k| \geq |z_1|$, adică $|z_k| \geq 1$, pentru $k \in \{2, 3, \dots, n\}$. Așadar, $|z_k| = 1$, pentru $k \in \{2, \dots, n-1\}$**3p**

Dacă $|z_n| > 1$, atunci $|z_k z_n| > 1$, pentru orice $k \in \{2, \dots, n-1\}$, deci $z_k z_n = z_n$ (toate celelalte elemente din A având modulul cel mult 1), adică $z_k = 1$, pentru $k \in \{2, \dots, n-1\}$. Dar, cum $n \geq 4$, acest lucru este imposibil, deoarece $z_i \neq z_j$ pentru $i \neq j$. Așadar, $|z_n| = 1$.

.....**3p**

În mod analog, obținem că $|z_1| = 1$, deci toate elementele din A au modulul egal cu 1.

.....**3p**

Fie $\theta_k = \arg(z_k)$. Fără a pierde generalitatea, presupunem că $0 \leq \theta_1 < \theta_2 < \dots < \theta_n < 2\pi$. Problema este echivalentă acum cu: pentru orice $i \neq j \in \{1, 2, \dots, n\}$, există $k \in \{1, 2, \dots, n\}$ astfel încât $\theta_i + \theta_j = \theta_k$ modulo 2π . Avem $\theta_n \leq \theta_n + \theta_1 < 2\pi + \theta_1$, deci $\theta_n = \theta_n + \theta_1$, adică $\theta_1 = 0$, deci $1 \in A$**3p**

În plus, $\theta_n < \theta_n + \theta_2 < 2\pi + \theta_2$, deci $\theta_n + \theta_2 = 2\pi + \theta_1 = 2\pi$, adică $\theta_n = 2\pi - \theta_2$. Apoi avem

$$\theta_3 < \theta_3 + \theta_2 < \theta_4 + \theta_2 < \dots < \theta_n + \theta_2 = 2\pi,$$

deci avem $n-2$ argumente cuprinse între θ_3 și 2π , deci $\theta_k + \theta_2 = \theta_{k+1}$, pentru $k \in \{3, \dots, n-1\}$.

.....**3p**

Mai întâi avem $\theta_n = (n-3)\theta_2 + \theta_3$, iar din $\theta_2 + \theta_n = 2\pi$, avem $(n-2)\theta_2 + \theta_3 = 2\pi$ (1).

Pe de altă parte, $2\pi = 2\pi + \theta_1 = \theta_n + \theta_2 < \theta_n + \theta_3 < 2\pi + \theta_3$, deci $\theta_n + \theta_3 = 2\pi + \theta_2$, adică $2\theta_3 + (n-4)\theta_2 = 2\pi$ (2).

Din (1) și (2) avem $\theta_3 = 2\theta_2$, deci $\theta_k = (k-1)\theta_2$, iar cum $\theta_2 + \theta_n = 2\pi$, avem $\theta_k = \frac{2(k-1)\pi}{n}$, $k \in \{2, 3, \dots, n\}$, adică $A = U_n$**3p**

Mai trebuie demonstrat că toate aceste mulțimi verifică egalitatea din enunț. Fie $\varepsilon_k = \cos \frac{2k\pi}{n} + i \sin \frac{2k\pi}{n}$, $k \in \{0, 1, \dots, n-1\}$, elementele lui A . Pe de-o parte, produsul a două rădăcini de ordinul n ale unității este rădăcină de ordinul n a unității. Apoi avem $\varepsilon_k = \varepsilon_k \cdot \varepsilon_0$, pentru $k \in \{1, 2, \dots, n-1\}$, respectiv $\varepsilon_0 = \varepsilon_1 \varepsilon_{n-1}$, ceea ce încheie demonstrația.

.....**3p**

Notă 1: Pentru simpla menționare a soluției $A = U_n$ se acordă **1.5 puncte**.

Notă 2: Pentru menționarea soluției $A = U_n$ și verificarea acesteia, fără alte considerente, se acordă **4.5 puncte**.

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a XI-a – soluții

Punctaj din oficiu..... 10p

Problema 1. Fie $A \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R})$ o matrice inversabilă, cu proprietatea

$$\det(A + A^{-1}) + \det(A - A^{-1}) = 4.$$

Arătați că $\det(A + A^{-1}) = (\text{Tr}(A))^2$, unde $\text{Tr}(A)$ este suma elementelor diagonalei principale a matricei A .

Soluție. Fie $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ o matrice cu proprietățile din enunț. Notăm $D = \det(A)$.

Cum matricea $A \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R})$ este inversabilă, $D \in \mathbb{R}^*$ **1,5p**

Inversa matricei A este: $A^{-1} = \frac{1}{D} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}$ **3p**

Determinantul inversei matricei A este: $\det(A^{-1}) = \frac{1}{D}$ **3p**

Prin calcul direct, sau utilizând identitatea

$$\det(X + Y) + \det(X - Y) = 2(\det(X) + \det(Y)), \quad \forall X, Y \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R}),$$

obținem $\det(A + A^{-1}) + \det(A - A^{-1}) = 2 \left(D + \frac{1}{D} \right)$ **9p**

Conform ipotezei, $2 \left(D + \frac{1}{D} \right) = 4$, de unde $D = 1$ **3p**

Atunci $\det(A + A^{-1}) = \begin{vmatrix} a+d & 0 \\ 0 & a+d \end{vmatrix} = (a+d)^2 = \text{Tr}^2(A)$ **3p**

Problema 2. Fie $(x_n)_{n \geq 1}$ un șir de numere reale cu $x_1, x_2 \in (0, 1)$, pentru care

$$x_{n+2} = x_n^2 \cdot x_{n+1} - x_n^2 + 1,$$

pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

a) Arătați că $\lim_{n \rightarrow \infty} x_1 x_2 \dots x_n = 0$.

b) Determinați $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \cdot x_1 x_2 \dots x_n$.

Gazeta Matematică

Soluție.

a) Demonstrăm prin inducție proprietatea

$$x_n \in (0, 1), \quad \forall n \in \mathbb{N}^*. \tag{1}$$

$x_1, x_2 \in (0, 1)$, conform definiției șirului. Presupunem că, pentru un număr natural nenul n , avem $x_k \in (0, 1)$, $\forall k \in \{1, 2, \dots, n+1\}$. Conform relației de recurență, $x_{n+2} = 1 - x_n^2(1 - x_{n+1})$. Cum $x_n, x_{n+1} \in (0, 1)$, avem $x_n^2(1 - x_{n+1}) \in (0, 1)$, de unde obținem $x_{n+2} \in (0, 1)$.

Astfel, proprietatea (1) este probată pe baza principiului al II-lea al inducției matematice.

..... **3p**

Atunci $1 - x_{n+2} = x_n^2(1 - x_{n+1}) < 1 - x_{n+1}$. Prin urmare, $x_{n+1} < x_{n+2}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$ **3p**

Rezultă că șirul $(x_n)_{n \geq 2}$, strict crescător și mărginit superior de 1, este convergent. **1,5p**

Atunci șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ este de asemenea convergent. Notăm $\ell = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n \in (0, 1]$. Trecând la

limită în relația de recurență, obținem $\ell = \ell^3 - \ell^2 + 1$. Rezultă $(\ell - 1)^2(\ell + 1) = 0$, de unde $\ell = 1$. În concluzie, $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 1$ **3p**

Din relația de recurență deducem $x_k^2 = \frac{1 - x_{k+2}}{1 - x_{k+1}}$, $\forall k \in \mathbb{N}^*$. Atunci

$$x_1^2 x_2^2 \dots x_n^2 = \frac{1 - x_3}{1 - x_2} \cdot \frac{1 - x_4}{1 - x_3} \cdot \dots \cdot \frac{1 - x_{n+2}}{1 - x_{n+1}} = \frac{1 - x_{n+2}}{1 - x_2}, \quad \forall n \in \mathbb{N}^*. \quad (2)$$

Avem $\lim_{n \rightarrow \infty} x_1^2 x_2^2 \dots x_n^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - x_{n+2}}{1 - x_2} = 0$. Rezultă $\lim_{n \rightarrow \infty} x_1 x_2 \dots x_n = 0$ **3p**

b) Conform (2), avem $n x_1^2 x_2^2 \dots x_n^2 = \frac{n(1 - x_{n+2})}{1 - x_2}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$. Pentru calculul limitei șirului $y_n = n(1 - x_{n+2})$, $n \geq 1$, vom aplica Teorema Stolz-Cesàro. **3p**
Astfel, utilizând relația de recurență, obținem

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} y_n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1) - n}{\frac{1}{1-x_{n+3}} - \frac{1}{1-x_{n+2}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1-x_{n+2})(1-x_{n+3})}{x_{n+3} - x_{n+2}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1-x_{n+2})(1-x_{n+3})}{(1-x_{n+2})(1+x_{n+1})(1-x_{n+1})} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n^2 x_{n+1}^2}{1+x_{n+1}} = \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

Rezultă $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \cdot x_1 x_2 \dots x_n = \frac{1}{\sqrt{2(1-x_2)}}$ **6p**

Problema 3. Fie $n \geq 2$ un număr natural. Determinați toate matricele $M \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ cu proprietatea că, dacă $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ astfel încât $AB = M$, atunci $BA = M$.

Soluție. Fie $\lambda \in \mathbb{C}^*$. Dacă matricele $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ au proprietatea $AB = \lambda I_n$ atunci A și B sunt inversabile, cu $A^{-1} = \frac{1}{\lambda} B$ **1,5p**

Rezultă $\left(\frac{1}{\lambda} B\right) A = I_n$, deci $BA = \lambda I_n$. Prin urmare, matricele λI_n , cu $\lambda \in \mathbb{C}^*$, satisfac proprietatea din enunț. **6p**

Presupunem că matricea $M = (m_{ij})_{i,j=1,2,\dots,n} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ are proprietatea din enunț. Fie $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ o matrice inversabilă. Definim $B = A^{-1}M$. Atunci $AB = M$, deci $BA = M$. Obținem $A^{-1}MA = M$, de unde $MA = AM$. Prin urmare, M comută cu orice matrice inversabilă. **3p**

Fie $E_j \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ matricea având elementul situat pe poziția $(1, j)$ egal cu 1 și iar restul elementelor egale cu 0, pentru fiecare $j \in \{1, 2, \dots, n\}$. Avem $\det(I_n + E_j) = \begin{cases} 2, & j = 1 \\ 1, & j \in \{2, \dots, n\} \end{cases}$.

Rezultă că matricea $I_n + E_j$ este inversabilă. Atunci $(I_n + E_j)M = M(I_n + E_j)$, de unde obținem $E_j M = M E_j$, $j = 1, 2, \dots, n$. Matricea $E_j M$ are prima linie egală cu $(m_{j1} \ m_{j2} \ \dots \ m_{jn})$ și

restul liniilor nule, iar matricea $M E_j$ are coloana j egală cu $\begin{pmatrix} m_{11} \\ m_{21} \\ \vdots \\ m_{n1} \end{pmatrix}$ și restul coloanelor nule.

Rezultă $m_{jk} = 0$, $\forall j \in \{1, 2, \dots, n\}$, $\forall k \in \{1, 2, \dots, n\} \setminus \{j\}$ și $m_{jj} = m_{11}$, $\forall j \in \{1, 2, \dots, n\}$. Prin urmare, M este o matrice diagonală de forma $M = \lambda I_n$, cu $\lambda \in \mathbb{C}$ **9p**
Matricea nulă (cazul $\lambda = 0$) nu satisface proprietatea din enunț. Astfel, $E_2 E_1 = O_n$. dar $E_1 E_2 = E_2 \neq O_n$.

În concluzie, matricele M cu proprietatea din enunț sunt de forma λI_n , cu $\lambda \in \mathbb{C}^*$ **3p**

Problema 4. Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă și neconstantă. Considerăm funcția $g : \text{Im}(f) \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin

$$g(y) = \inf\{x \in [0, 1] \mid f(x) = y\}, \text{ pentru orice } y \in \text{Im}(f),$$

unde $\text{Im}(f) = \{f(x) \mid x \in [0, 1]\}$. Demonstrați că funcția g este continuă dacă și numai dacă există $a \in (0, 1]$ astfel încât f este strict monotonă pe intervalul $[0, a]$ și $\text{Im}(f) = f([0, a])$.

Soluție. Pentru $y \in \text{Im}(f)$, mulțimea $\{x \in [0, 1] \mid f(x) = y\}$ este nevidă și mărginită, deci admite margine inferioară (infimum). În plus, există un șir $(x_n)_{n \geq 1}$, cu termenii în $[0, 1]$, astfel ca $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = g(y)$ și $f(x_n) = y$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$. Cum f este continuă, $f(g(y)) = \lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = y$. Astfel, $f(g(y)) = y$, $\forall y \in \text{Im}(f)$. (1) **3p**

1) Presupunem că există $a \in (0, 1]$ astfel încât funcția f este strict monotonă pe intervalul $[0, a]$ și $\text{Im}(f) = f([0, a])$.

Pe baza ipotezei și proprietății lui Darboux a funcției continue f , obținem $f([0, a]) = [f(0), f(a)]$, dacă f este strict crescătoare pe $[0, a]$, sau $f([0, a]) = [f(a), f(0)]$, dacă f este strict descrescătoare pe $[0, a]$ **1.5p**

Definim funcțiile $f_a : [0, a] \rightarrow f([0, a])$, cu $f_a(x) = f(x)$, pentru oricare $x \in [0, a]$, și $g_a : f([0, a]) \rightarrow [0, a]$, $g_a(y) = g(y) \in [0, a]$, pentru oricare $y \in f([0, a]) = \text{Im}(f)$. Conform (1), $(f_a \circ g_a)(y) = f(g(y)) = y$, pentru oricare $y \in f([0, a])$. Funcția $f_a : [0, a] \rightarrow f([0, a])$ este bijectivă și $f_a \circ g_a = \text{id}_{f([0, a])}$. Rezultă $g_a = f_a^{-1}$. Atunci g_a este continuă, ca inversa funcției continue f_a . Deducem că g este continuă. **6p**

2) Reciproc, presupunem că funcția g este continuă.

Întrucât f este continuă și neconstantă pe $[0, 1]$, există $\alpha, \beta \in [0, 1]$, cu $f(\alpha) < f(\beta)$ astfel încât $\text{Im}(f) = [f(\alpha), f(\beta)]$ (conform Teoremei lui Weierstrass și proprietății lui Darboux). **3p**

Similar, cum g este presupusă continuă, $g(\text{Im}(f)) = [b, a]$, cu $0 \leq b < a \leq 1$. (Cazul $a = b$ este exclus, deoarece f este neconstantă.) Cum $g(f(0)) = 0$, rezultă că $0 \in \text{Im}(g) = [b, a]$, deci $b = 0$. Astfel, $\text{Im}(g) = [0, a]$, cu $0 < a \leq 1$, iar $\text{Im}(f) = f([0, a])$ **3p**

Din (1) rezultă că g este injectivă. Cum g este continuă, deducem că g este strict monotonă. Atunci funcția $g_a : \text{Im}(f) \rightarrow [0, a]$, definită prin $g_a(y) = g(y)$, $\forall y \in \text{Im}(f)$, este bijectivă. ... **3p**

Conform (1), funcția $f_a : [0, a] \rightarrow f([0, a])$, definită prin $f_a(x) = f(x)$, $\forall x \in [0, a]$, este inversa funcției g_a . Cum inversa unei funcții strict monotone este tot o funcție strict monotonă, funcția f_a este strict monotonă. Rezultă că f este strict monotonă pe $[0, a]$ **3p**

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Județeană/a Sectoarelor Municipiului București, 2026

CLASA a XII-a – soluții

Punctaj din oficiu 10 p

Problema 1. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție de două ori derivabilă, cu derivata a doua continuă pe \mathbb{R} , cu proprietatea că $\int_0^1 f(x) dx = 0$ și $\int_0^1 x \cdot f(x) dx = \int_0^1 x^2 \cdot f(x) dx$.

- a) Demonstrați că dacă $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție polinomială de gradul al doilea, având graficul simetric în raport cu dreapta de ecuație $x = \frac{1}{2}$, atunci $\int_0^1 f(x) \cdot g(x) dx = 0$.
- b) Demonstrați că există $c \in (0, 1)$, astfel încât $f''(c) = 0$.

Gazeta Matematică

Soluție. a) Axa de simetrie a graficului unei funcții de gradul al doilea este dreapta verticală care trece prin vârful parabolei asociate. **1,5p**
Prin urmare, funcțiile de gradul al doilea $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, care au graficul simetric în raport cu dreapta de ecuație $x = \frac{1}{2}$ sunt de forma:

$$g(x) = a \cdot \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 + d = a \cdot (x^2 - x) + b, \text{ cu } a, b, d \in \mathbb{R}, a \neq 0, b = d + \frac{a}{4}. \dots\dots\dots \mathbf{3p}$$

$$\int_0^1 f(x) \cdot g(x) dx = a \cdot \int_0^1 x^2 \cdot f(x) dx - a \cdot \int_0^1 x \cdot f(x) dx + b \cdot \int_0^1 f(x) dx = 0. \dots\dots\dots \mathbf{3p}$$

b) f'' fiind o funcție continuă, funcția $h : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, h(x) = f''(x) \cdot (x^2 - x)^2$ este continuă, deci este integrabilă. **3p**

$$\begin{aligned} \int_0^1 f''(x) \cdot (x^2 - x)^2 dx &= f'(x) \cdot (x^2 - x)^2 \Big|_0^1 - \int_0^1 f'(x) \cdot 2(x^2 - x) \cdot (2x - 1) dx = \\ &= 0 - 2f(x) \cdot (x^2 - x) \cdot (2x - 1) \Big|_0^1 + 2 \cdot \int_0^1 f(x) \cdot ((2x - 1)^2 + 2(x^2 - x)) dx = \\ &= 0 + 2 \cdot \int_0^1 f(x) \cdot (6x^2 - x + 1) dx. \end{aligned}$$

Conform punctului a), pentru $a = 6$ și $b = 1$, se obține $\int_0^1 f''(x) \cdot (x^2 - x)^2 dx = 0$ **6p**
Rezultă că există $c \in (0, 1)$ astfel încât $f''(c) \cdot (c^2 - c)^2 = 0$ **3p**

Cum $(c^2 - c)^2 = c^2 \cdot (c - 1)^2 \neq 0$, pentru orice $c \in (0, 1)$, rezultă că $f''(c) = 0$ **3p**

Observație: În situația în care un concurent observă că una dintre funcțiile $f_1, f_2 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f_1(x) = 0$, $f_2(x) = a(2x - 1)$ ($a \in \mathbb{R}^*$) are proprietatea din enunț, fără să rezolve problema, primește câte 1,5 puncte pentru fiecare dintre aceste două exemple. Punctele astfel obținute **nu se cumulează** cu cele alocate rezolvărilor parțiale sau complete ale problemei.

Problema 2. a) Fie (G, \cdot) un grup, iar $f : G \rightarrow G$ un endomorfism al său. Arătați că mulțimea $F_f = \{x \in G \mid f(x) = x\}$ a punctelor fixe ale endomorfismului f este un subgrup al grupului G .

b) Fie $n \in \mathbb{N}$, cu $n \geq 2$, iar p cel mai mic divizor prim al lui n . Arătați că numărul $m = \frac{n}{p} + 1$ este cel mai mic număr natural cu proprietatea că în orice grup finit (G, \cdot) de ordin n , dacă pentru un endomorfism $f : G \rightarrow G$ există un automorfism $g : G \rightarrow G$ cu proprietatea că mulțimea $A = \{a \in G \mid f(a) = g(a)\}$ are cel puțin m elemente, atunci f este un automorfism al grupului G .

Soluție.

a) Fie e elementul neutru al grupului G . Deoarece $(f(e))^2 = f(e^2) = f(e)$, rezultă că $f(e) = e$, deci $e \in F_f$ și $F_f \neq \emptyset$ **1,5p**
Pentru orice $x, y \in F_f$ avem

$$f(x \cdot y^{-1}) = f(x) \cdot (f(y))^{-1} = x \cdot y^{-1},$$

așadar $x \cdot y^{-1} \in F_f$. Prin urmare, F_f este un subgrup al grupului G **6p**

b) Vom arăta că orice endomorfism al unui grup finit de ordin n care coincide cu un automorfism al grupului în cel puțin m puncte este egal cu acel automorfism (deci este un automorfism).

Fie (G, \cdot) un grup de ordin n și $End(G)$, respectiv $Aut(G)$, mulțimea tuturor endomorfismelor, respectiv mulțimea tuturor automorfismelor sale. Fie $f \in End(G)$ un endomorfism cu proprietatea că există un automorfism $g \in Aut(G)$ astfel încât mulțimea $A = \{a \in G \mid f(a) = g(a)\}$ conține cel puțin m elemente.

g fiind un automorfism, este un endomorfism bijectiv, iar funcția sa inversă g^{-1} este de asemenea un automorfism al grupului G **3p**

Fiind compunere de endomorfisme, funcția $h = g^{-1} \circ f$ este un endomorfism al grupului G , iar mulțimea punctelor sale fixe este

$$F_h = \{a \in G \mid h(a) = a\} = \{a \in G \mid g^{-1}(f(a)) = a\} = \{a \in G \mid f(a) = g(a)\} = A.$$

. **3p**

Din a), F_h este un subgrup al grupului G și are cel puțin m elemente. Conform teoremei lui Lagrange, ordinul oricărui subgrup al unui grup finit este un divizor al ordinului grupului. Cum $\frac{n}{p}$ este cel mai mare divizor al lui n , mai mic strict decât n , deoarece $|F_h| \geq m = \frac{n}{p} + 1 > \frac{n}{p}$ și $|F_h|$ divide $|G| = n$, rezultă că $|F_h| = n = |G|$, așadar $F_h = G$ **3p**

Prin urmare, $f(a) = g(a)$ pentru orice element $a \in G$, deci $f = g \in Aut(G)$. Așadar f este un automorfism al grupului G **3p**

Fie $G = \mathbb{Z}_q \times \mathbb{Z}_p$, unde $q = \frac{n}{p}$. Pentru grupul $(G, +)$, alegem $f : G \rightarrow G$, $f(x, y) = (x, \hat{0})$,

oricare ar fi $(x, y) \in \mathbb{Z}_q \times \mathbb{Z}_p$. Funcția f este un endomorfism al unui grup de ordin n , cu proprietatea că mulțimea $A = \{(x, y) \in G \mid f(x, y) = id_G(x, y)\}$ are $q = \frac{n}{p} = m - 1$ elemente (prin id_G am notat automorfismul identic al grupului G), dar f nu este un automorfism al grupului G . Prin urmare, m este cel mai mic număr cu proprietatea din enunț. **3p**

Problema 3. Fie (G, \cdot) un grup cu elementul neutru e , iar H un subgrup al său cu $H \neq \{e\}$ și $H \neq G$. Dacă $(xy)^2 = yx$ pentru orice $x, y \in G \setminus H$, demonstrați că:

a) $x^2 = y^3$, pentru orice $x \in G \setminus H$ și orice $y \in H$;

b) $Z(G) = \{e\}$;

c) H este comutativ.

$(Z(G) = \{z \in G \mid z \cdot g = g \cdot z, \forall g \in G\}$ este centrul grupului G , format din toate elementele grupului G care comută cu orice element al grupului G .)

Soluție.

a) Pentru $x = y \in G \setminus H$, relația din ipoteză devine $x^4 = x^2$ de unde obținem că $x^2 = e$, pentru orice $x \in G \setminus H$. (1) **3p**

Fie $x \in G \setminus H$ și $y \in H$. Deoarece H este subgrup al lui G , avem $xy \in G \setminus H$ **1,5p**

Rezultă atunci că: $y^2 \stackrel{(1)}{=} (x^2y)^2 = (x(xy))^2 = (xy)x = xyx$, **3p**

deci $y^3 = xyxy = (xy)^2 \stackrel{(1)}{=} e \stackrel{(1)}{=} x^2$ **3p**

b) Pentru orice $x \in G \setminus H$ și $y \in H \setminus \{e\}$, din a) rezultă că $xy = (xy)^{-1} = y^2x \neq yx$ **3p**

Prin urmare, niciun element $x \in G \setminus H$ și niciun element $y \in H \setminus \{e\}$ nu se află în $Z(G)$ și, în consecință, $Z(G) = \{e\}$ **3p**

c) Oricare ar fi $x \in G \setminus H$ și $h \in H$, din $(xh)^2 = e$ rezultă că $xhx = h^{-1}$, deci $h = xh^{-1}x$ (*)

..... **3p**

Pentru orice $h_1, h_2 \in H$ și $x \in G \setminus H$ avem atunci:

$$h_1h_2 \stackrel{(*)}{=} x(h_1h_2)^{-1}x = xh_2^{-1}h_1^{-1}x = xh_2^{-1}x^2h_1^{-1}x = (xh_2^{-1}x)(xh_1^{-1}x) \stackrel{(*)}{=} h_2h_1,$$

așadar H este comutativ. **3p**

Observație: Subgrupul H este, în condițiile problemei, un subgrup normal al grupului G , iar aplicația de inversare fiind un automorfism al grupului H , ca restricție la H a oricărui automorfism interior al lui G indus de un element oarecare $x \in G \setminus H$, grupul H este comutativ. Orice soluție care arată acest lucru va primi complet punctajul de **6p** aferent subpunctului c).

Problema 4. Fie $f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ o funcție continuă și bijectivă, cu proprietatea că

$$f(x) < x, \quad \text{pentru orice } x \in (0, 1).$$

Pentru $n \in \mathbb{N}^*$, notăm $f_n = \underbrace{f \circ f \circ \dots \circ f}_n$ și $I_n = \int_0^1 f_n(x) dx$.

a) Demonstrați că pentru orice $x \in (0, 1)$, $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = 0$.

b) Determinați $\lim_{n \rightarrow \infty} I_n$.

Soluție.

a) Deoarece f este continuă, trecând la limită, când $x \rightarrow 0$, din inegalitatea din enunț obținem $0 \leq f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) \leq 0$, deci $f(0) = 0$ **1,5p**

Funcția f este continuă și injectivă, deci este strict monotonă. Deoarece $f(0) = 0$, rezultă că f este strict crescătoare. **3p**

Fie $x \in (0, 1)$. Din $f(x) < x$ rezultă inductiv că $0 < f_{n+1}(x) = f(f_n(x)) < f_n(x)$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

Deoarece șirul $(f_n(x))_{n \geq 1}$ este strict descrescător și mărginit, există $a(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) \in [0, 1)$.

Folosind continuitatea funcției f rezultă că

$$a(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_{n+1}(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f(f_n(x)) = f\left(\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x)\right) = f(a(x)),$$

așadar $a(x) = 0$, adică $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = 0$, oricare ar fi $x \in (0, 1)$ **3p**

b) Fie $\varepsilon \in (0, 1)$. Pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, fiind compunere de funcții bijective strict crescătoare, funcția f_n este bijectivă și strict crescătoare, cu $f_n(1) = 1$ **3p**

Obținem că

$$0 < I_n = \int_0^{1-\varepsilon} f_n(x) dx + \int_{1-\varepsilon}^1 f_n(x) dx \leq (1-\varepsilon) \cdot f_n(1-\varepsilon) + \varepsilon \cdot f_n(1) = (1-\varepsilon) \cdot f_n(1-\varepsilon) + \varepsilon.$$

..... **6p**

Cum $1 - \varepsilon \in (0, 1)$, conform a) obținem că $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(1 - \varepsilon) = 0$, astfel că

$$0 \leq \liminf I_n \leq \limsup I_n \leq \varepsilon.$$

..... **3p**

Cum $\varepsilon \in (0, 1)$ a fost oarecare, rezultă că $\lim_{n \rightarrow \infty} I_n = 0$ **3p**

Observație: În limbaj de integrabilitate Lebesgue (teorie neelementară), enunțul este o consecință a teoremei convergenței dominate (care nu are o demonstrație elementară). Concurenților care invocă teoreme de teoria măsurii, pentru a rezolva punctul b) al problemei, li se va acorda punctajul doar în cazul în care enunță corect aceste teoreme și verifică dacă sunt îndeplinite toate condițiile pentru aplicarea lor.